

Statsminister Odvar Nordli
Bekledningsarbeiderforbundets landsmøte
20.9.1976.

Det synes å herske bred politisk enighet om hovedlinjene i svensk utenriks- og sikkerhetspolitikk.

Regjeringsskiftet vil derfor neppe gi noen kursendring på disse områdene.

I den sammenheng vil heller neppe et regjeringsskifte endre samarbeidsforholdene mellom de nordiske land.

Fra norsk side vil vi møte en ny svensk regjering til samarbeid på et slikt grunnlag.

I den valgkamp som nå ligger bak har hovedinteressene vært rettet mot svenske innenrikspolitiske forhold.

Det mest iøynefallende trekk ved valgresultatene i Sverige slik de nå foreligger er etter mitt skjønn de små forskyvninger som tallene viser.

Det dreier seg om forskyvninger hovedblokkene imellom og også mellom de enkelte politiske partier i Sverige.

Når disse små forskyvninger gir betydelige konsekvenser ved et regjeringsskifte må vi se dette på bakgrunn av den meget knappe margin som lå til grunn for at socialdemokratene etter forrige valg kunne danne sin regjering.

Da marginene og forskyvningene er meget små, er det derfor også vanskelig uten en nærmere detaljert analyse av det svenske valgresultatet å gi svar på om det er spesielle spørsmål som har gitt disse utslagene i valgresultatet.

Så vil mange spørre: Hvilken innflytelse vil dette svenske valgresultatet og regjeringsskiftet få innad i norsk politikk?

Jeg tror det vil være uklokt å overse at en del hovedspørsmål som har vært oppe i svensk valgkamp og det utslaget som vi har sett gjennom de små forskyvninger og også med regjeringsskifte vil kunne få en viss innvirkning på såvel form som innhold i den norske valgkampen før valget neste år.

Men når dette er sagt bør man også ha klart for seg at valgresultater og opinionstendenser ikke lar seg eksportere fra ett land til et annet.

Det er forholdene og utviklingen i norsk politikk som til syvende og sist vil være avgjørende for hvilket resultat vi vil få ved det meget viktige stortingsvalget

neste høst.

Etter de siste tallene har de svenske socialdemokrater gått tilbake med 0,8 % i forhold til siste valg.

Jeg regner med at våre svenske partivenner med vanlig svensk grundighet vil analysere det siste valgresultat.

Vi vil med interesse følge dette arbeidet.

Men viktigere for oss enn å finne svar på hvorfor de svenske socialdemokrater gikk tilbake med 0,8 % er det å holde klart for seg hva som er bakgrunnen for at Det Norske Arbeiderparti har gått fram etter meningsmålingene fra 31,9 % i mai i fjor til 43,5 % i august i år.

Forholdene på den borgerlige siden av streken er også vesensforskjellig i Sverige og Norge.

I Sverige er Senterpartiet det klart største parti innenfor den borgerlige koalisjonen.

Senterpartilederen Fäldin har under valgkampen gjort det helt klart at dette er en helt annen situasjon enn den vi f.eks. har i Norge med Høyre som det største borgerlige partiet.

Etter de siste meningsmålinger hadde Høyre alene i Norge en tilslutning som nesten tilsvarte Kristelig Folkepartis og Senterpartiets samlede styrke.

Dette er en politisk realitet som ingen kan overse.

Det svenske valget viste også at Sosialdemokratiet er Arbeiderbevegelsens politiske bollverk.

En liten svekkelse i denne muren gir tap for hele Arbeiderbevegelsen.

Mye tyder på at valget i Norge til neste høst vil stå mellom en regjering fra Arbeiderpartiet eller en eller annen form for en borgerlig regjering med sterk innflytelse fra Willochs og Norviks Høyre.

Valget i Sverige fortalte oss at vi for vår del må bruke hver dag vi har til rådighet frem til valget neste høst for å hindre at dette skal bli resultatet.